

ÖZÖNNÖVÉNYEK LÁGYSZÁRÚAK

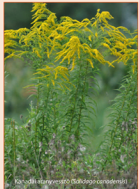
Özönnövényeknek nevezzük azokat a nem őshonos fajokat, melyek gyorsan szaporodva, nagy tömegben, nagy területeket képesek meghódítani. Terjedésük a biológiai sokféleséget veszélyeztető tényezők közül az egyik legjelentősebb. Szinte korlátlan terhódítással kiszorítják az őshonos fajokat és ezzel az érintett élőhelyek

átalakulását, leromlását okozzák. A természetvédelmi kár mellett egészségügyi problémákat is előidézhetnek. Éppen ezért az újabb fajok behurcolását meg kell akadályozni, és a már betelepült fajok visszaszorításáról gondoskodni kell. Mára a természetvédelem kiemelt feladatává vált az ellenük való védekezés.

KÖZÖNSÉGES SELYEMKÓRÓ (*Asclepias syriaca*) ÉSZAK-AMERIKA

Terjedése különösen laza talajú területeken intenzív. Legnagyobb állományai homoki élőhelyeken találhatók, de egyre gyakrabban megjelennek nedves természetekben is. Megtelepedését elősegíti szelől messzre terjedő, hosszú magtűzlésű magja, erős kompetíciós képessége, szárazságtűrése. Bolygatása, sérülése erős teljes sarjgöppéssel reagál, ezért visszaszorítása főként vegyeszerű úton történik.

ARANYVESSZŐ FAJOK (*Solidago* spp.) ÉSZAK-AMERIKA

A dísznövényként hazánkba került fajok közül a magas aranyvessző inkább nedves, lúgos, termékeny talajokra, a kanadai aranyvessző lazább talajú, bolygatott élőhelyeken fordul elő. Biháts kaszáljakkal könnyen megtelepednek, majd az új területek tarackjait behálózva monodomináns állományt képeznek. Visszaszorításuk fűlétek vegyeszermesével, rendszeres legeltetéssel vagy kaszással történik.

BÍBOR NEBÁNCSVIRÁG (*Impatiens glandulifera*) ÁZSIA

Főként vízfolyások mentén, bokorfüzesekben, puhafas ligeterőkben megjelenő, egyéves faj. Feljutására természet véden magja 7 méterre is elrepülhetnek. Sűrű állományával és nagy mennyiségű, nehezen bomló anyagú gátolható a honos fajok felújítását. Gyökereinek kis kiterjedésű és sekély, ezért a talajból könnyen kihúzható, a falyóvíz azonban a magok folyamatos utánpótlását biztosítja.

KAUKÁZUSI MEDVETALP (*Heracleum mantegazzianum*) NYUGAT-KAUKÁZIUM

A 3–5 m magas, évelő faj terjedése hazánkban főként botanikus kertekből és arboretumokból indult ki előfordulást elsősorban parkokban, falyók, utak mentén, települések közelében találhatók. Kompetícióját mellett egyévesüléji vonakodása is jellemző, a nedvvel történő érintkezés ugyanis súlyos bégnyelést okozhat. Kaszással követően az üregek szárába juttatott vegyeszéri visszaszorítható.

SÚNTOK (*Echinocystis lobata*) ÉSZAK-AMERIKA

Főként ligeterőkben, bokorfüzesekben, árteri magokörökben terjedő egyéves faj. Magjait és a víz cseppenését terjesztve a falyóvíz mentén szétterjed. Kaszással kapaskodó hajlasi réven a támaszköztől szőlőig leírnyomó leveleire, lehúzza, így társulásaink fajgazdaságját jelentősen befolyásolja. Szekletis irtással ölelődjő és a vízfolyások közelébe miatt nehéz megoldani.

ÜRÖMLEVŐ PARLAGÓ (*Ambrosia artemisiifolia*) ÉSZAK-AMERIKA

Legismertebb allergén fajunk mezőgazdasági kultúrákban, parlagterületeken, gyomirtásokban, bolygatott, nyílt élőhelyen, országokig terjedő. Terjedését elősegíti hosszú magtűzlésű, elnyújtott csúzássa, erős kompetíciójú és szárazságtűrő képessége. Kezelésének vegyeszéri és vegyeszermesével jó ismert, a talaj magbank azonban az egyedek folyamatos utánpótlását biztosítja.

AMERIKAI ALKÖRMÖS (*Phytolacca americana*) ÉSZAK-AMERIKA

Dísz- és festőnövényként való telepítésnek és madarak által terjesztett termésének köszönhetően kultúrákban, akárcsak, fenyvesben, dolyter természetközeli élőhelyeken is megjelenik. Magas termete által a honos fajok felújítását gátolja, esetenként erőgazdálkodási problémát is okoz. Vegetatív szaporodása nem képes, visszaszorítása rendszeres kaszással vagy legeltetéssel megoldható.

ÉSZAK-AMERIKAI ÓSZIRÓSÁK (*Aster* spp.) ÉSZAK-AMERIKA

A fajok többsége dísznövényként került hazánkba, majd a kertekből terjedt hulladékterületre vagy kaszatterületek réven kudarha élőhelyeken vízfolyások mentén telepedtek meg. Tarackjait által sűrű állományt képeznek, ami a honos fajok felújítását gátolja. Visszaszorításukat megnehezíti hatékony regenerációs képességük és a vízfolyás közelsége miatt a vegyeszéri korlátozott alkalmazhatósága.

CSEH ÖRIÁKESERŐFŰ (*Fallopia x bohemica*) ÁZSIA

A lét Ázsia faj hibridjeinek keletkezett cseh örökzöldű egyik legnehezebben visszaszorítható öntofajunk, 2,3 m magas termetű, sűrű, monodomináns, erős anyáról állományával jelentősen csökkenti a vízfolyások mentén társulások fajgazdaságát. Gyökereit által rendkívül hatékonyan regenerálódik, ezért visszaszorításához általában kombinált, és több évig tartó kezelése van szükség.

